

Mededeling aan het AB

Van	Dagelijks Bestuur	ID-nummer	WBL-1496716413-457
Portefeuillehouder	A. Jansen		
Onderwerp	Beslissing Functioneel Parket incidenten WBL tot voorwaardelijk sepot		
Datum vergadering	13 april 2022	Agendapunt nr.	5.5

Uitgebreide toelichting op mededeling:

Aanleiding:

In 2019 en 2020 hebben zich een aantal incidenten (ongewenste overstorten) voorgedaan, die mogelijk nadelige milieu effecten ten gevolge hebben gehad. Het betreft de navolgende incidenten:

- *RG Horst 30 augustus 2019 en 1 september 2019*

De niveaumeting viel in storing, waardoor de pompen van het gemaal niet starten en rioolwater werd overgestort. De urgentie-instellingen waren in verband met werkzaamheden in het verleden gewijzigd, maar na afronding van de werkzaamheden waren de instellingen om onbekende redenen niet hersteld. Hierdoor is het alarm wel opgetreden maar werd die niet doorgemeld naar de wachtdienstmedewerker.

- *RG America 15 t/m 17 augustus 2020*

Een afsluiter was dichtgevallen omdat deze was losgeraakt van de spindel. Hierdoor kon het rioolwater vanuit de overstortput niet meer doorstromen naar de ontvangstput van het rioolgemaal. Nadat deze put is volgeraakt, is rioolwater overgestort naar het oppervlaktewater.

- *RG Lomm 14 augustus 2020*

De niveaumeting was vervuild en daardoor niet meer functioneerde, waardoor de pomp niet werd geactiveerd en de (waarschijnlijke) overstort kon ontstaan. Het staat niet vast dat is overgestort.

De instelling van de "maximale stilstandtijd" was niet correct (10 uur ipv 3,6 uur).

De wachtdienstmedewerker heeft niet adequaat gereageerd op de ontvangen storingsmelding.

Het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie heeft onderzoek gedaan naar de mate van verwijtbaarheid van WBL en de mogelijke gevolgen hiervan. WBL is uitgenodigd tot het geven van een schriftelijke reactie, hetgeen heeft plaatsgevonden. In die reactie is niet alleen ingegaan op de drie casusposities zelf en de door WBL genomen en te nemen maatregelen om herhaling van deze ongewenste voorvallen te voorkomen. Ook is ingegaan op de mate waarin door WBL wordt geïnvesteerd in het continue verbeteren van haar processen en nieuwe verbetermaatregelen alsmede oplossingen die bijdragen aan het voorkomen van dergelijke incidenten en het intensiveren van de bewustwording onder haar medewerkers en het naleven van milieuvoorschriften.

De door ons genomen maatregelen ter voorkomen van herhaling

- *Casus Horst:*

1. Urgentie-instellingen; alle WBL rioolgemaal zijn na dit voorval preventief gecontroleerd aan de hand van de ontwerpgegevens van de betreffende installaties.
2. Sinds de zomer van 2019 vindt wekelijkse controle plaats van de instellingen, bestaande uit het automatisch vergelijken van de basiswaarden van de instellingen met de actuele instellingen;
3. Instellingenmanagement: als gevolg van casus Horst zijn duidelijke(re) en strenge(re) werkafspraken gemaakt m.b.t. het instellingenmanagement rioolgemaal conform Handboek CRK. Deze werkafspraken zijn

via de diverse leidinggevendende gedeeld met de betreffende medewerkers. Binnen de CRK vindt regelmatig overleg plaats aangaande de strikte uitvoering conform deze werkafspraken.

4. Alarmmanagement: er ligt een (concept) alarmfilosofie voor, gebaseerd op internationale afspraken, dat dient te leiden tot efficiëntere alarmafhandeling, een reductie van het aantal meldingen en het voorkomen dat belangrijke alarmen als gevolg van het grote aantal meldingen te laat worden opgemerkt. Doel hiervan is het efficiënter melden zodat de medewerker sneller en beter geïnformeerd wordt. Na projectrealisatie is kans op herhaling tot een minimum beperkt.

- *Casus America:*

1. Naast preventief onderhoud vindt jaarlijks de Gemalen reinigingsronde plaats, waarbij de gemalen door een externe partij onder onze begeleiding worden schoongemaakt en enkele preventieve onderhoudschecks worden verricht. Zo worden o.a. afsluiters bediend en wordt gecontroleerd op afsluitbaarheid /lekkage van de afsluiters. Voor wat betreft het bedienen en controleren van de afsluiters geldt dat dit als taak is opgenomen bij het jaarlijkse mechanisch onderhoud van de gemalen.

2. Onderdeel van de Gemalen reinigingsronde vormt de uitvoering van een "civiel-light inspectie" middels rapportage over de staat van het beton (visuele controle vanaf maaiveld en vanuit de natte kelder zelf, afhankelijk van de noodzaak om de kelder te betreden bij het reinigen).

3. Daarnaast vindt tweemaandelijks een gemalenronde plaats waarbij een monteur van WBL de rioolgemalen checkt en (zo nodig) klein onderhoud verricht.

4. Casus America en Lomm is reden geweest voor de zgn. "Gemalensprint": snel en middels een intensief traject inspectie van de 144 gemalen, met name op de onderdelen werktuigbouwkunde, elektrotechniek en veiligheid. De gegevens die deze Sprint hebben opgeleverd zijn nader geanalyseerd en omgezet in acties (niet alleen voor wat betreft reparaties, maar leidt ook tot analyse van onderhoudsschema's).

5. Casus Lomm en America is ook aanleiding geweest voor het overkoepelend project "Assetbase op orde" ten behoeve van het onderzoek naar de status van de assets in de drie clusters: gemalen, RWZI's inclusief slibverwerking en de transportleidingen.

6. Onderzoek naar de samenstelling en herkomst van een deel van het influent (gericht op vermeende afkomst van agressief water van mestverwerker), waarover overleg plaatsvindt met bevoegd gezag (WL) en de gemeente Horst.

- *Casus Lomm:*

1. voorafgaand aan dit incident is reeds een nieuwe wachtdienstvorm in voorbereiding genomen, die concreet inhoudt dat indien ten gevolge van een storing procesmatige ondersteuning nodig is (of instellingen gewijzigd moeten worden), de CRK middels een eigen wachtdienstmedewerker zal ondersteunen.

2. T.a.v. de niet correct ingestelde maximale stilstandtijd zijn de volgende acties uitgevoerd:

- De maximale stilstandtijden van alle gemalen zijn door de adviseur rioleringstechniek gecontroleerd en zo nodig aangescherpt en (her)ingesteld;
- Opstellen van aanvullende werkafspraken m.b.t. het wijzigen van instellingen van rioolgemalen. Hierbij geldt dat wijzigen van instellingen 24/7 kan plaatsvinden.

3. T.a.v. de vervuilde niveaumeter: het bewuste type niveaumetingen (drukdoos) is in het kader van het verhogen van de betrouwbaarheid van de meetsignalen daar waar mogelijk (grootste deel van de gemalen) vervangen door een ander type meting (radar). Dit type staat niet in fysiek contact met het ruwe afvalwater en is daarom minder gevoelig voor een directe vervuiling van de meting, waardoor de kans op herhaling van de casus Lomm significant is gedaald.

Besluit O.M.

Het Functioneel Parket is van mening dat enkel in de casus Horst sprake is van een bewijsbaar strafbaar feit. In de casussen America en Lomm is dus geen sprake van een aantoonbaar strafbaar feit. De laatste twee casussen leiden dus niet tot maatregelen van het Functioneel Parket. In de casus Horst heeft het Functioneel parket, gezien de genomen maatregelen en de positieve houding van WBL, besloten tot een voorwaardelijk sepot met een proeftijd van drie jaar. Een voorwaardelijk sepot is een vorm van buitengerechtelijke afdoening en is alleen mogelijk als het Openbaar Ministerie een sluitende bewijsvoering heeft. Dat betekent dat niet tot vervolging wordt overgegaan als aan de voorwaarden wordt voldaan - en dus gedurende die periode niet nogmaals een milieudelict pleegt-, ondanks dat het Functioneel parket van mening is dat in de casus Horst sprake is van een bewijsbaar strafbaar feit.

De geplande acties:

WBL organiseert bereidt momenteel, tezamen met WL, een themabijeenkomst voor waarvoor ook het Functioneel Parket wordt uitgenodigd. Doel van die bijeenkomst is om enerzijds het Functioneel Parket te informeren over de rollen en verantwoordelijkheden van WBL en WL en hoe op gepaste wijze daaraan invulling wordt gegeven en anderzijds te informeren over de in gang gezette verbeteracties waarmee medewerkers wordt gewezen op het belang van voorbeeldgedrag alsmede het vergroten van het bewustzijn van het belang van het voorkomen van milieuincidenten en van het naleven van milieuvoorschriften.